Dosarul nr. 21r-1630/24 Judecătoria Anenii Noi, sediul *****
1-24003213-02-21r-3002024 Judecător: Aurelia Pleșca

D E C I Z I E

20 octombrie 2025 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru, în componenţa:
Preşedintele de şedinţă, judecător Alexandru Spoială
Judecătorii Igor Chiroșca și Mihail Proca

A examinat în ședință de judecată, în lipsa părților, recursul directorului Penitenciarului nr.8 *****, consilier principal de justiție, Sergiu Mîrzac declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30.08.2024.

Procedura de citare executată.
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, asupra recursului, -

C O N S T A T Ă:

La data de 14 mai 2024, în Judecătoria Anenii Noi, sediul ***** a parvenit, conform competenței, plângerea condamnatului Balan Oleg împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30.08.2024 s-a admis plângerea condamnatului Balan Oleg împotriva administraţiei Penitenciarului nr. 13 Chișinău și Penitenciarului nr. 8 ***** referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat deținerea lui Balan Oleg în Penitenciarul nr. 13 Chișinău în perioadele 23 aprilie 2021 – 24 decembrie 2021 și 4 noiembrie 2022 – 5 ianuarie 2024, în total 672 de zile.

S-a constatat faptul că condamnatul Balan Oleg a fost deținut în perioada de executare a pedepsei, în total 672 de zile, în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat deținerea lui Balan Oleg în Penitenciarul nr. 8 ***** în perioadele 24 decembrie 2021 – 4 noiembrie 2022 și 5 ianuarie 2024 – 30 august 2024, în total 553 de zile.

S-a constatat faptul că condamnatul Balan Oleg a fost deținut în perioada de executare a pedepsei, în total 553 de zile, în Penitenciarul nr. 8 *****, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Balan Oleg pentru perioada detenției în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 8 *****, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamental, în total 1225 zile, în condițiile art. 473^4 alin.4 Cod de procedură penală, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie, cu 244 de zile.

S-a acordat condamnatului Balan Oleg, pentru perioada de 5 zile, calculate în condiţiile art. 473^4 alin.4 Cod de procedură penală, despăgubire în sumă de 500 (cinci sute) lei, și anume, câte două unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R. Moldova.

Recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30.08.2024 a declarat directorul Penitenciarului nr.8 *****, consilier principal de justiție, Sergiu Mîrzac, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30.08.2024, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a se dispune respingerea plângerii condamnatului Balan Oleg, în temeiul evaluării corecte a condițiilor de detenție din Penitenciarul nr.8 *****.

În argumentarea recursului a menționat faptul că, judecătorul de instrucție nu a efectuat o analiză completă şi obiectivă a circumstanțelor cazului, lăsând la o parte elementele care indicau condițiile umane şi decente în Penitenciarul nr.8 *****. Această neglijare a dus la o concluzie eronată şi la o reducere a pedepsei condamnatului care nu este justificată în circumstanțele de față.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând motivele recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră justificată admiterea acestuia, cu remiterea cauzei la rejudecare pentru considerentele care urmează a fi expuse mai jos.

Conform art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Potrivit prevederilor art.385 alin.5 Cod de procedură penală în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se calculează în felul următor: de la una la două zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Prevederile art.473^2 alin.2-2^5 şi 5, art.473^3 alin.3 şi art.473^4 alin.1–5^1 se aplică în mod corespunzător la examinarea plângerii prevenitului sau a apărătorului acestuia împotriva condiţiilor de detenţie.

Potrivit prevederilor art. 473^2 alin. 3 Cod de procedură penală, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Conform prevederilor art.473^4 alin. 4 Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.3, instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

În context, instanța de recurs reține faptul că condamnatul Balan Oleg s-a deținut în Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada de timp 23.04.2021-24.12.2021, 04.11.2022-05.01.2024 și Penitenciarul nr.8 ***** în perioada de timp 24.12.2021-04.11.2022 și 05.01.2024-05.07.2024.

Respectiv, Colegiul penal atestă că Balan Oleg a depus cererea pe data de 04.01.2024, iar potrivit art.473^2 alin.(5) Codul de procedură penală, (art.473^2 introdus prin Legea nr.272 din 29.11.2018, în vigoare 01.01.2019), se prevede că, *plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie*.

Deci, în speța supusă examinării, instanța de recurs constată că, condamnatul Balan Oleg a depus la data de 04.01.2024 în instanța de judecată plângere ce se referă inclusiv la condițiile de detenție din Penitenciarul nr.13 Chișinău în perioada 23.04.2021-24.12.2021, și Penitenciarul nr.8 ***** pentru perioada de 24.12.2021-04.11.2022, respectiv, în asemenea împrejurări, cu trimitere la faptul că art.473^2, 473^3 şi art. 473^4 Codul de procedură penală au fost introduse prin Legea nr.272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constată că, prevederile art.473^2 alin.(5)

din Codul de procedură penală, în privința termenului de adresare în instanță, pentru perioadele de timp menționate nu au fost respectate.

Ca urmare, instanța de recurs atestă că erorile judiciare admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea integrală a încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor judiciare admise.

La o nouă examinare instanţa de fond urmează să ţină strict cont de circumstanţele enunţate mai sus, şi în cele din urmă, să adopte o hotărâre, întemeiată, legală și motivată.

În conformitate cu art. 447 - 449 alin. 1 pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr.8 *****, consilier principal de justiție, Sergiu Mîrzac, se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 30.08.2024 şi se remite cauza la rejudecare, în aceiaşi instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială

Judecătorii: Igor Chiroșca

Mihail Proca